

Sygn. akt VIII U 2035/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy K. K. (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zapłatę zaległych składek na ubezpieczenie zdrowotne

na skutek odwołania K. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 10 września 2015r. **nr** (...)

z dnia 10 września 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, iż stwierdza, że ubezpieczony K. K. nie posiada zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lipca 2013 roku do czerwca 2015 roku.

(-) SSR del. Renata Stańczak

Sygn. akt VIIIU 2035/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10.09.2015r. nr (...) organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. określił ubezpieczonemu K. K. (K.) wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 07/2013r. do 02/2014r. w kwocie 2.111,18 zł oraz należne odsetki w kwocie 340,00 zł.

Kolejną decyzją z dnia 10.09.2015r. nr (...) organ rentowy określił ubezpieczonemu wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 03/2014r. do 06/2015r. w kwocie 3.839,66 zł oraz należne odsetki w kwocie 223,00 zł.

Ubezpieczony złożył odwołania od tych decyzji podnosząc, iż od dnia 01.01.2006r. nie prowadzi działalności gospodarczej pod nazwą (...).

Organ rentowy w odpowiedziach na odwołania wniósł o ich oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonych decyzjach i jednocześnie złożył wniosek o zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz tego organu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie przedłożył żadnych dowodów na okoliczność, iż faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej w okresach wyszczególnionych w decyzjach zaskarżonych i nie obalił domniemania płynącego z faktu zarejestrowania działalności gospodarczej.

Sąd połączył sprawy do wspólnego rozpoznania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony K. K. od dnia 01.03.1999r. prowadził działalność gospodarczą w oparciu o wpis do ewidencji działalności gospodarczej wydany przez Urząd Miejski w T. w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami.

W dniu 27.07.2015r. ubezpieczony zgłosił wniosek o dokonanie zmiany w postaci zgłoszenia daty zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej począwszy od dnia 31.12.2005r.

Ubezpieczony w/w działalność gospodarczą pod nazwą (...) podjął w T. przy ul. (...). Działalność ta polegała na pośredniczeniu przy zakupie i sprzedaży nieruchomości. Wtedy było to jedyne źródło dochodu ubezpieczonego. Ubezpieczony mieszkał wówczas w K. przy ul. (...). Żona ubezpieczonego była współwłaścicielką nieruchomości w T. i dlatego ubezpieczony podjął decyzję o rozpoczęciu tam działalności. To była samodzielna działalność ubezpieczonego. Działalność tą ubezpieczony rzeczywiście prowadził do jesieni 2005r. Zaprzestał jej prowadzenia, bo nie uzyskał stosownych dokumentów potrzebnych do prowadzenia, czyli nie uzyskał licencji do wykonywania zawodu pośrednika nieruchomości, gdy w 2002r. weszły w życie przepisy, które nakładały obowiązek posiadania takiej licencji. Ubezpieczony wprawdzie zapisał się na kurs pośredników nieruchomości, lecz nie zdał egzaminów w tym zakresie. Ubezpieczony w 2005r. opuścił lokal na ul. (...), natomiast żona ubezpieczonego U. K. podpisała umowę z adwokatem E. B. na wynajem pomieszczenia, które wcześniej zajmował ubezpieczony. W tym samym czasie podpisała również umowę z adwokatem M. M. na wynajem pomieszczenia, w którym do dziś funkcjonuje Kancelaria. Adres (...) 18/2 to całe mieszkanie składające się z dwóch pokoi, kuchni i łazienki. Ubezpieczony do T. na ul. (...) przeprowadził się w lutym 2013r., po uprzednim remoncie zdewastowanego mieszkania. Wcześniej to mieszkanie nie było zajmowane przez nikogo, po śmierci wcześniejszej lokatorki pani G.. Po 2005r. ubezpieczony wykupił udziały w spółce (...) przy ulicy (...) w K.. W spółce tej był prokurentem i z tego się utrzymywał. Potem był udziałowcem w spółce (...) w K., a obecnie jest prezesem zarządu (...) Sp. z o.o. w K..

Za lata 2006, 2008-2014 ubezpieczony złożył zeznania podatkowe PIT – 36, gdzie wykazał zerowe przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej. Natomiast za 2007r. złożył zeznanie podatkowe PIT – 37.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, rzutu lokalu przy ul. (...) w T., umowy najmu z dnia 30.08.2005r., zeznań świadka M. M. i zeznań ubezpieczonego (rozprawa z dnia 21.04.2016r. czas 00:01:03 – 00:29:22).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka i ubezpieczonego, gdyż były one logiczne, rzeczowe, przekonujące, korespondowały z treścią zgromadzonej w sprawie dokumentacji.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonego K. K. zasługuje na uwzględnienie.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, regulują przepisy ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015r., poz. 121 ze zm.), zwanej ustawą systemową. Zgodnie z art. 1 ustawy

ubezpieczenia społeczne obejmują ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenia rentowe i ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt. 4 ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust.3).

Natomiast po myśli art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Po myśli art. 47 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc.

Zgodnie zaś z treścią art. 48 tejże ustawy, jeżeli płatnik składek nie złoży w terminie deklaracji rozliczeniowej, nie będąc z tego obowiązku zwolnionym, organ rentowy dokonuje wymiaru składek z urzędu w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji, bez uwzględnienia wypłaconych płatnikowi świadczeń, zawiadamiając go o tym. Jeżeli po wymierzeniu składek z urzędu płatnik złoży deklarację rozliczeniową, organ rentowy koryguje wymiar składek do wysokości wynikającej ze złożonej deklaracji z uwzględnieniem wykazanych w niej świadczeń.

Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą wynika z art. 66 ust 1 pkt 1 lit.c ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 581 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby prowadzące działalność pozarolniczą lub osoby z nimi współpracujące, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczony w okresach wyszczególnionych w decyzjach zaskarżonych faktycznie prowadził działalność gospodarczą. Dopiero bowiem pozytywne ustalenie takiej okoliczności pozwala na przyjęcie, iż ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu zdrowotnemu (także ubezpieczeniom społecznym) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą i co za tym idzie był zobowiązany do odprowadzania składek na te ubezpieczenia.

W przedmiotowej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony od dnia 01.03.1999r. miał zarejestrowaną pozarolniczą działalność gospodarczą oraz, iż w dniu 27.07.2015r. zgłosił wniosek o dokonanie zmiany w postaci zgłoszenia daty zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej począwszy od dnia 31.12.2005r.

Należy zauważyć, że sam wpis do ewidencji działalności gospodarczej (zarejestrowanie) ma charakter deklaratoryjny. Istnienie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o faktycznym prowadzeniu tej działalności, ale prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji jest traktowana jako prowadząca działalność gospodarczą. Domniemanie to może być obalone (por. wyrok SN z dnia 14.09.2007r., III UK 35/07, LEX nr 483284, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 12.03.2006r., III AUa 2850/04, LEX nr 217125). „Określenie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności gospodarczej wpisywanej do ewidencji powoduje istnienie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność gospodarcza została podjęta i jest prowadzona aż do czasu jej wykreślenia z ewidencji. Domniemanie faktyczne ma znaczenie dowodowe i może być obalone, co oznacza, iż czasookres prowadzenia działalności gospodarczej wynikającego z wpisu do ewidencji może być korygowany,

lecz czynność ta musi być powiązana z wynikami postępowania dowodowego” (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 28.01.2009r., (...) SA/Wa (...), LEX nr 489317).

W wyroku z dnia 12.01.2012r., I UK 203/11 (LEX nr 1162649) Sąd Najwyższy wskazał, iż kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają ewentualnie znaczenie w sferze dowodowej, nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Natomiast ciężar dowodu wykazania istnienia rzeczywistej przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej (art. 6 k.c.) spoczywa na ubezpieczonym.

W orzeczeniu z dnia 07.02.2013r. sygn. III UK 75/12 (opubl: Legalis numer: 733490) Sąd Najwyższy potwierdził, iż obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność, w tym działalność gospodarczą, wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności, a zatem o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, powodującej wyłączenie z tego ubezpieczenia, decyduje faktyczne zaprzestanie tej działalności. Natomiast kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają ewentualnie znaczenie w sferze dowodowej, nie przesądzają natomiast same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. O zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, powodującym wyłączenie z ubezpieczenia społecznego, decyduje faktyczne zaprzestanie tej działalności, a nie złożenie do organu rentowego wniosku o wyrejestrowanie z ubezpieczenia społecznego.

Z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego jednoznacznie wynika, iż ubezpieczony faktycznie jesienią 2005r. zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami w sytuacji, gdy nie uzyskał wymaganej do prowadzenia tej działalności licencji pośrednika nieruchomości. W 2005r. ubezpieczony opuścił lokal w T. przy ul. (...), gdzie wcześniej prowadził w/w działalność i lokal ten następnie został wynajęty przez adwokat E. B. dla celów prowadzenia Kancelarii Adwokackiej.

Za brakiem prowadzenia działalności gospodarczej przemawia także fakt, iż jak wynika z dokumentacji nadesłanej przez Urząd Skarbowy w T., ubezpieczony za lata 2006 i następne nie wykazywał przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej.

Reasumując, Sąd uznał, iż ubezpieczony od jesieni 2005r., a więc tym samym niewątpliwie w spornych okresach wymienionych w decyzjach zaskarżonych, faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej, a zatem nie podlegał w tych okresach obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego (i ubezpieczenia społecznego) i w konsekwencji nie był zobowiązany do opłacania składek z tego tytułu.

Mając powyższe rozważania na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż stwierdził, że ubezpieczony nie posiada zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lipca 2013r. do czerwca 2015r.

(-) SSR del. Renata Stańczak